

کارگروه کودکان بازمانده از تحصیل جمعیت مهرپویان سبز اندیشه

شرح کوتاهی از فعالیت ما

داستان کارگروه ما از جایی شروع می‌شود که مربی در کلاس قصه و بازی کودکان، دختری را می‌بیند که قد شوق و انگیزه‌اش برای یادگیری از همه‌ی بچه‌های آن کلاس بلندتر است... دختری که هنگام داستان خواندن مربی، سرتاپا گوش است و چشم و وقتی مربی در پایان کلاس از او می‌پرسد که کلاس چندم است نگاهش را به زمین می‌دوزد و سکوت می‌کند و می‌گوید من به مدرسه نمی‌روم... چه می‌شود که کودکی در سن او از لذت یادگیری در مدرسه محروم می‌شود (معایب نظام آموزشی‌مان سر بسته بماند). مربی دغدغه‌اش را با خانم ذوفن در میان می‌گذارد.

با پیگیری‌های مکرر متوجه می‌شویم که او اولین و آخرین بچه‌ای نیست که در این منطقه از تحصیل بازمانده است یا مشکل دارد. دختر 13 ساله‌ای که به اصرار پدرش دیگر نباید درس بخواند و ازدواج کند و اشک‌ها و خواهش‌های مادری که نمی‌خواهد دختر علاقه‌مند به تحصیلش با ازدواج زودهنگام، سرنوشتی شبیه خودش پیدا کند و موارد دیگر.

این‌ها همه انگیزه‌هایی می‌شود برای آنکه جمعی از ما، کارگروه کودکان بازمانده از تحصیل را شکل دهیم. این کارگروه در اواخر مرداد ماه سال 97 تشکیل شد. دستان ما هنوز خالی بود و اگر همراهی حامیان عزیز با ما نبود، این مهم تا همین جا میسر نمی‌شد.

هنوز مدارس دولتی، برای ثبت‌نام شهریه می‌گیرند و بعضی از خانواده‌ها ناتوان از پرداخت شهریه هستند. در این میان خانواده‌هایی که توان مالی کمی دارند ممکن است با درس خواندن فرزندشان به همین دلیل مخالفت کنند. البته شایان ذکر است صرفاً دلایل مالی مانع از ادامه تحصیل کودکان نیست. مشکلات فرهنگی این مشکل را افزون می‌کند. بعضی از این کودکان و خانواده‌ها مشکلشان با گفتگو و مشاوره حل می‌شد. گفتگوی خانم ذوفن عزیز، آقای برومند و دیگر دوستان و همچنین رایزنی‌های آقای برومند با مدارس، راهگشا بود. پس از ثبت‌نام دانش‌آموزان، ابتدا تماس‌های تلفنی برای پیگیری از وضعیت دانش‌آموزان و گفتگو با خانواده‌هایشان در چندین نوبت انجام شد. سپس جلسه‌ای حضوری برای گفتگوی مفصل‌تر با دانش‌آموزان و والدینشان تشکیل شد. جهت بررسی دقیق و مستند، فرم‌هایی تهیه شد که شرح حال نسبتاً کاملی از وضعیت دانش‌آموز در آن ثبت می‌شود و امکان رصد فرایند را برای افراد مشارکت کننده در این فرایند فراهم می‌کند.

سوالات این فرم شامل اطلاعات جمعیت‌شناختی فرد-سوالاتی راجع به نوع مشکل و روند تشخیص و حل مشکل و...-علائق، استعدادها و توانمندی‌ها، دغدغه‌های آزارنده و آرزوهای دانش‌آموز- میزان حمایت مالی- نوع مشارکت دانش‌آموز در سازمان مردم‌نهاد مهرپویان و موارد دیگر است.

این کارگروه از سال 1397 تاکنون حدود 20 کودک و نوجوان را تحت پوشش خود دارد. خدمات و حمایت‌های ما شامل:

**مشاوره اولیه برای بررسی شرایط و راهنمایی‌های لازم (که در این مرحله مشخص می‌شود دانش‌آموزان مشمول کدام نوع از حمایت ما هستند و ادامه گفتگوها و تعاملات با دانش‌آموز و والدین)

**** پیگیری مراحل ثبت نام و تسهیل و تسریع بخشیدن به آن**
**** کمک مالی (که شامل کمک هزینه ثبت نام؛ خرید لباس مدرسه، لوازم التحریر و هزینه های مربوطه است)**

**** ثبت نام در کلاسهای آموزشی مهرپویان یا کلاس های آموزشی و تقویتی بیرون از مرکز**
**** برگزاری کلاس تقویتی**
**** مشاوره تحصیلی**

شناسایی وضعیت خانوادگی، دغدغه‌ها، علایق و آرزوهای دانش‌آموزان نگاه ما را نسبت به مسائل پیش‌رویمان در ارتباط با این دانش‌آموزان عمیق‌تر می‌کند و امکان برداشتن گام‌های مناسب را هموارتر می‌کند. در حال حاضر، ما در این مسیر همراه، نه (9) دانش‌آموز هستیم که مشخصات پایه‌های تحصیلی و مدارس و وضعیت آن‌ها به شرح زیر است:

- سه نفر در پایه ششم در مدرسه سقا دولتی
- یک نفر در پایه‌ی چهارم در مدرسه سقادولتی
- یک نفر پایه پنجم در مدرسه مدنی
- یک نفر در پایه هفتم در مدرسه حضرت زینب
- یک نفر در پایه نهم در مدرسه حضرت زینب
- یک نفر پایه یازدهم در مدرسه هانیه (که باید دو درس را امتحان بدهد که دیپلم بگیرد و بعد بنابه علاقه خودش به یکی از آموزشگاه‌های فنی حرفه‌ای معرفی شود)
- یک نفر هم باید برای دیپلم امتحان دهد.

● یک نفر هم که کارت اتباع ندارد و در مدارس غیررسمی افغانستانی‌ها درس می‌خواند اطلاعاتش ثبت شده تا سال آینده روند ثبت‌نام او در یکی از مدارس پیگیری شود.

برای تقویت دروس ضعیف دانش‌آموزان، فراخوان کوچکی برای جذب همکار در این زمینه در فضای مجازی منتشر کردیم و خوشبختانه تماس‌های متعددی حاصل شد و جلسات تقویتی برای درس ریاضی برگزار شده است.

نکته‌ی مهمی که باید خاطر نشان شود این است که فعالیت ما در این کارگروه (که همسو با اهداف مهرپویان تشکیل شده است) صرفاً حمایت مالی نیست. هدف اصلی ما بهبود نگاه این دانش‌آموزان و خانواده‌هایشان است؛ به عبارت دیگر، ما برآنیم که مسیر را برای توانمندسازی این دانش‌آموزان، در حد توانمان، هموارتر کنیم.

فعالیت‌های انجام شده در کارگروه در قالب دو بخش تحقق می‌یابد:

الف- نیازهای آموزشی درسی و غیر درسی (که شامل چهار بخش است)

1) تهیه وسایل و ملزومات مورد نیاز دانش‌آموزان، 2) تشکیل گروه آموزشی، 3) ثبت نام در کلاس‌های منفرد و مسابقات، 4) تهیه محتوای آموزشی غیردرسی و جلب مشارکت دانش‌آموزان بصورت مجازی و واقعی

ب- خدمات مشاوره

باور ما این نیست که همه‌ی دانش‌آموزانی که از تحصیل بازمی‌مانند با بازگشت به مدارس، در مسیر تحصیلی موفق می‌شوند بلکه ما در پی آن هستیم که دانش‌آموزان از حقیقتشان برای تحصیل و یادگیری محروم نشوند و فضای امن‌تری را تجربه کنند و آسیب‌دیدگی‌های ناشی از بازماندنشان از تحصیل کاهش یابد. گرچه سخت بر این باوریم که در میان این عزیزان، حتماً دانش‌آموزانی هستند که با قرار گرفتن در مسیر درست، بتوانند قابلیت‌هایشان را ارتقا دهند و شیوه‌های ارزشمند بودن و زیستن را تجربه کنند و نقش مطلوب و مؤثری در جامعه ایفا کنند.

زهره حاج‌هاشمی
مدیرکارگروه بازمانده از تحصیل